

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

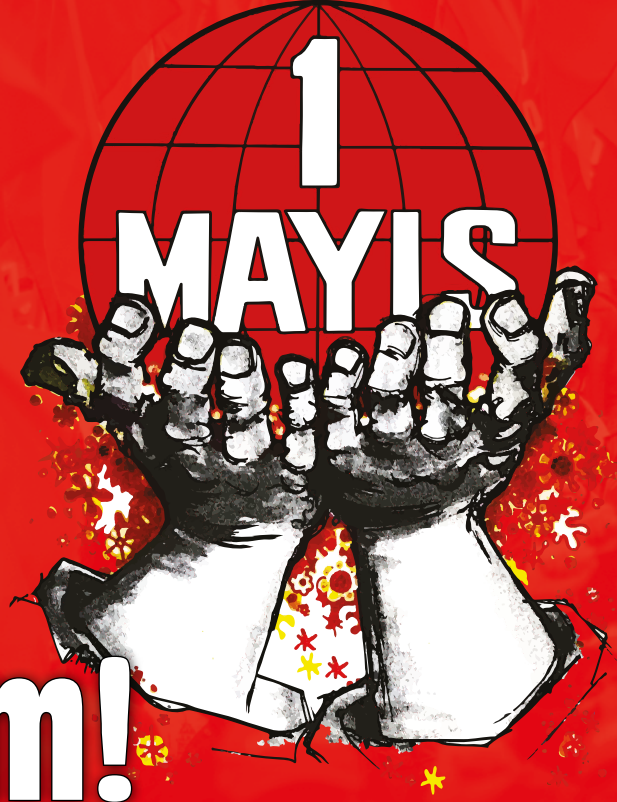
İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Nisan 2021 • No: 157

Sömürüye, Baskı ve Zorbalığa Karşı

Gücümüzü Birleştirelim!

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Sömürünün, salgınların, savaşların, işsizlik ve yoksulluğun olmadığı bir dünyada yaşayabiliriz. Bunun hayal olmadığını, en az yarın kadar mümkün ve gerçek olduğunu biliyoruz. Yaşadığımız çağda bunun tüm imkânları var. Ancak sermaye biriktirmeye dayalı kapitalist sömürü düzeni, insanın toplumsal mutluluğunu zerrece umursamıyor. Bu düzende milyarlarca insan bir avuç asalağın mutluluğu için ter akıtıyor, acı çekiyor. Egemenlerin cenneti yoksulların sefaleti üzerinde yükseliyor.

Kardeşler!

Yaşlanmış ve tıkanmış kapitalist düzen işlemiyor. Sürekli arıza yapan ve artık iskartaya çıkartılması gereken bir makineden farkı yok bu sistemin. Bu kahrolası sistemin yarattığı sorunlar insanlığın üzerine karabasan gibi

çökmüş durumda. Sistemin işleyişinden doğan kriz ve onunla birleşen koronavirüs salgını, insanlığa gün ortasında karanlığı yaşıyor. Oysa mevcut koşullarda salgını kısa zamanda yeryüzünden silip atabiliriz. İnsanlığın binlerce yıllık birikimi üzerinde yükselen bilim ve ileri teknoloji sayesinde koronavirüs aşısını kısa zamanda bulmak mümkün olabildi. Şu anda salgını durduracak birçok aşı ve bu aşuları onlarca ülkede üretecek teknoloji ve tesis var. Gerekli miktarda aşı üretilerek dünya nüfusu hızla aşılanabilir ve insanlık bu kâbustan kurtulabilir. Fakat kapitalist sistemin işleyiş yasaları buna engel oluyor. Aşıların patentlerini, dolayısıyla üretim haklarını elinde tutan şirketler, bu aşuların formüllerini başka kimseyle paylaşmıyor ve kullanılmasına izin vermiyorlar. Çünkü sadece kendileri aşı üretmek, bunu fahiş fiyata satmak ve yüksek kâr elde etmek istiyorlar. Aşıları ellerinde bulunduran te-

keller, daha şimdiden onlarca milyar dolar kâr ettiler. Yani sayısı beş altıyı geçmeyen kapitalist şirketler kâr etsin diye insanlık acı çekiyor. Kapitalist sistemin ne olduğunu anlamak isteyenlerin bu tabloya bakması yeterlidir.

Bir tarafta milyarlarca insan hastalıkla, işsizlik ve yoksullukla boğuşurken, öte tarafta zenginlerin servetindeki artış akıl sınırlarını zorluyor, baş döndürüyor. Milyarların sefaleti ile kapitalistlerin serveti aynı anda artıyor. Özellikle son bir yıllık süreçte toplumsal eşitsizlik uçurumundaki açılma ve derinleşme, 20 ve hatta 30 yıllık döneme bedeldir. Yalnızca son bir yılda yani salgın sürecinde, süper zenginlerin serveti tam 4 trilyon dolar artarak 12 trilyona çıktı. 4 milyar dolardan değil **4 trilyon** dolardan söz ediyoruz. 4 trilyon doların Türkiye'nin bir yıllık gelirinin tam 5 katı olduğu düşünülürse, bu inanılmaz artışın ne anlamı geldiği daha iyi anlaşılır. İnsan inanmak istemiyor ama gerçek: Servet terazisine çıkartıldığında 12 trilyon dolara hükmeden **2 bin 365** kişi, dünya nüfusunun yüzde 80'inden daha ağır basmaktadır. Ve bir halı sahaya sığabilecek bu asalakların arasına son bir yılda katılanların 40'ı sağlık sektöründen gelmektedir, aşı şirketlerinin sahipleri de buna dâhildir. Görüleceği gibi salgın emekçiler için hastalık, ölüm ve acı anlamına gelirken, patronlar için kâr ve sermaye anlamına geliyor!

Kardeşler!

İlk günden beri egemenlerin salgına değil işçi sınıfına savaş açtığını, baskı ve yasakları arttırmak, haklarımızı yok etmek için salgını bahane olarak kullandıklarını dile getiriyoruz. Salgının ilk döneminde emekçilerin bilincini bulandırmayı başardılar. Ancak bugün dünyanın dört bir yanında emekçiler gerçeği görüyor, meydanlara çıkarak tepkilerini dile getiriyorlar. İşçi sınıfına karşı açılan savaşın bir cephesini de demokratik hakların alabildiğine daraltılması, özgürlüklerin yok edilmesi ve polis devleti uygulamalarının güçlendirilmesi oluşturuyor. Fransa'dan Türkiye'ye, Filipinler'den İngiltere'ye hükümetler polise daha fazla yetki veriyor, toplumu korkutup sindirecek şekilde bir politika izliyorlar. Toplumun özgürlük alanını sınırlarken, bunu "düzen sağlamak" adına yaptıklarını söylüyorlar. Elbette bahsettikleri kapitalist sömür düzenidir. Demokratik hakları yok ederek ve toplumu baskı altında tutarak sömürü düzenini koruyorlar.

Kardeşler!

Türkiye'deki manzara, salgının nasıl da baskı ve zorbalığın örtüsü haline getirildiğini göstermiyor mu? Salgın gerekçesiyle sendikaların her türlü etkinliği yasaklanmak isteniyor. Amaç işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın yasaklanmasıdır. Amaç işsizlik ve yoksulluktan, baskı ve yasaklardan bıkan emekçileri meydanlardan uzak tutmak, eve hapsetmektir.

"Salgın var" diyerek işçilere göz açtırmayan ve toplumu nefessiz bırakan AKP-MHP iktidarı, daha dün kadar her hafta "lebalab" parti kongreleri yapmaktan, bizzat kendi koyduğu yasakları çiğnemekten geri durmamıştı. Fakat sıra işçi sınıfının hak arama mücadelesine gelince birden akıllarına "sağlık" geliyor. Kendilerine mubah gördüklerini emekçilere haram sayıyorlar. Bunun adı ikiyüzlülüktür ve bu tutum işçi düşmanı olan egemenlerin temel özelliğidir.

Pervasızlıkta sınır tanımayan iktidar, kendisinin ve sermaye sınıfının hoşuna gitmeyen her şeyi yasaklıyor. Mesela sendikalaşan ve haklarını arayan Migros işçilerinin gidip patronun evinin önünde eylem yapmasını engellemek için, söz konusu mahalleye özel yasak kararı çıkartılıyor. Kapitalist düzende iktidarlar, imtiyazlı yani ayrıcalıklı sınıfları korumak için vardır. Ve AKP iktidarı her fırsatta kimden yana olduğunu gözümüze sokmaktan geri durmuyor. Ücretsiz izni yasalılaştırarak sermayenin elinde kamçıya dönüştüren ve işçileri sefalete mahkûm eden işte bu iktidardır. Devlet kaynaklarını sınırsızca sermaye sınıfına aktaran iktidar; işçi ve emekçileri salgınla, işsizlik ve derinleşen yoksullukla baş başa bırakmıştır. Söz konusu emekçiler olunca kaynak yok diyenler, Merkez Bankasındaki 128 milyar doların (yani kişi başına 12 bin liranın) nereye gittiğini açıklamaya bile yanaşmıyorlar. Ama biliyoruz ki bu para buhar olup uçmadı, devletin kasasından patronların kasasına transfer oldu.

Emekçiler, kardeşler!

Patronlar, sendikalaşan ve hakkını arayan işçileri cezalandırmak için Kod 29 bildiriyle yani "ahlâk ve iyi niyet kurallarına aykırı" davranmakla damgalayıp işten atıyorlar. Düşünebiliyor musunuz? Bizi iliklerimize kadar sömüren ve emeğimizi çalan hırsızlar, hakkımızı aradığımız için bizi ahlâksız olmakla itham ediyorlar! Böyle yaparak işçileri psikolojik olarak çökertebileceklerini ve birliğimizi kırabileceklerini sanıyorlar. Ama tarih şahittir ki bunu dün de başaramadılar, bugün de başaramayacaklar! İşçi sınıfı hiçbir zaman sömürüye ve zulme boyun eğmedi, eğmeyecek!

İşte 1 Mayıs bunun somut örneğidir. 1 Mayıs 1886'da 8 saatlik işgünü için meydanları dolduran Amerikan işçi sınıfına gözdağı vermek isteyen egemenler, 5 işçi önderini ölüme gönderdiler. Fakat 1 Mayıs'ta Amerika'da yakılan ateş hızla büyüyerek dünyaya yayıldı. O günden bu güne 1 Mayıs, insanlığın baskı ve sömürden kurtuluş mücadelesinin sembolüdür. Bu yüzden her 1 Mayıs günü dünya işçilerinin yüreği aynı duygu ve heyecanla çarpıyor. Öyleyse 1 Mayıs meşalesini elden ele tüm sınıf kardeşlerimizle ulaştıralım. 1 Mayıs ruhuyla umudumuzu, birlik ve dayanışmamızı büyütelim!

Yaşasın işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü
1 Mayıs! ■

1 Mayıs'a Sahip Çıkmak Şimdi Daha da Gerekli

■ İstanbul/Samatya'dan bir grup sağlık işçisi

1 Mayıs... Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ı içimizde büyüyen öfke ile karşılıyoruz. Peş peşe parti kongrelerini yapmaktan çekinmeyen iktidar, bu yıl da salgını bahane ederek 1 Mayıs'ın meydanlarda kutlanmasını engellemek istiyor. Şöyle durup bir hayal edelim 1 Mayıs meydanlarını: Ne şenlikli, ne umutlu olurdu... Bütün bir yıl saldırılara maruz kalan, hakları elinden kepçeyle alınan, nefessiz bırakılan işçi sınıfı meydanları doldururdu hınca hınç... Korkuları da bundan zaten!

Kapitalizm hiçbir toplumsal sorunu çözemediği gibi hastalık üretmeye devam ediyor. Peki, verilemeyen sağlık hizmetinin yükü kimin sırtında? Tabi ki biz sağlık işçile-

rinin! Bu yükü sırtlamamıza rağmen, örgütsüzlüğümüzü fırsat bilip en can alıcı sorunlarımıza yenilerini ekliyorlar. Çalışma koşullarımız son derece ağır. Ücret adaletsizliği son bulmuyor. Ek ödeme dedikleri sadaka ile sağlık işçileri arasına ayrımcılık sokuluyor. Örgütlenmemizin, yan yana gelmemizin önüne yapay engeller konuluyor.

Örgütlü sağlık işçileri olarak yılmıyoruz. 1 Mayıs'ın mücadelecilik ruhunu her işyerine ulaştırana kadar; her ser-vise, her meslek grubuna ulaştırana kadar yılmayacağız. Tüm dünyada sağlık işçileri şunun farkında; bu sistem artık sadece ölüm, yıkım, acı getiriyor... Tüm bu gerçeklere inat yeni bir yaşamın umudunu 1 Mayıs'ın verdiği dayanışma, mücadele ruhuyla büyütme devam edeceğiz. Ne güzel demiş usta: "dert bizde, derman ellerimizdedir!" ÜİD-DER saflarında o elleri birleştirmenin, umudun halayında birlikte olmanın zamanıdır. ■

Uzun Çalışma Saatleri ve Düşük Ücretlere Karşı Yaşasın 1 Mayıs!

■ Ankara'dan ÜİD-DER'li işçiler

Bizler Ankara'da çeşitli sektörlerde çalışan işçileriz. Kimimiz fabrikalarda, kimimiz şantiyelerde, kimimiz hastanelerde gecemizi gündüzümüze katarak ekmeğimizi kazanmak için çalışıyoruz. Ekmek, biz işçiler için sadece evimize götürdüğümüz iki ekmek değildir. İş güvencesi, emeklilik hakkı, çocuklarımız için güzel bir gelecek, hayatın güzelliklerini tadabileceğimiz zaman demektir. Fakat onca çalışıp didinmeye rağmen rahat nefes alabildiğimiz bir hayat yaşamıyoruz. Pandemi günlerindeyiz ve neredeyse her gün bir hakkımız daha gasp ediliyor. Ücretleri-

miz zaten düşüktü, liranın değer kaybetmesiyle, zamlarla birlikte daha da düştü. Kimimiz aynı ücretlere daha uzun saatler çalıştık, kimimiz kısa çalışmaya, ücretsiz izne çıkarıldık, kimimiz ise işsiz kaldık. Bugüne, yarına dair kaygılarımız daha da arttı. İşte bu nedenle sadece ekmeğimizi kazanmak için değil, kapitalizmden kurtulup yeni bir dünya kurmak için de çalışıyoruz.

Ekmeğimize göz diken kapitalistlere, iktidar sahiplerine ve saldırılarına boyun eğmeyeceğiz. 1 Mayıs işçilerin birlik ve dayanışma içinde olduklarında yaşamı değiştirmesinin, güzelleştirmesinin simgesidir. Tüm dünyada, dilleri, renkleri farklı işçilerin, tek ses, tek yürek olup dev bir yumruk gibi güçlenmesidir. O halde 1 Mayıs'ın birlik, dayanışma ve mücadele ruhuyla daha fazla mücadeleye!

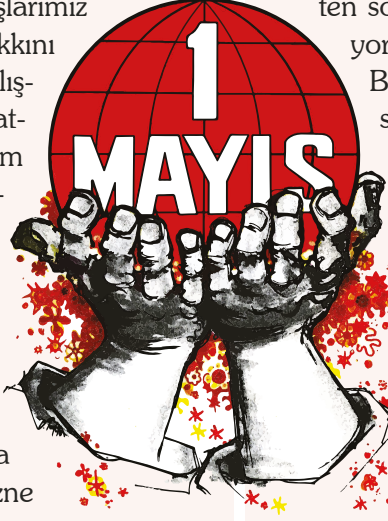
Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz! ■

Kısa Çalışma, Ücretsiz İzin, Hak Gaspları: Şimdi 1 Mayıs Zamanı!

■ İstanbul/Sarıgazi'den bir grup işçi

Bizler farklı sektörlerde çalışan bir grup işçiyiz. Pandeminin başından bu yana siyasi iktidarın güya işçileri düşünerek çıkardığı yasaların hepsi patronların işine yaradı. Bunlar arasında kısa çalışma ve ücretsiz izin de var. Ücretsiz izin deyken günlük 39 lira ile geçinmeye mahkûm edildik. Sonra güya zam yaptılar ve 47 liraya çıkardılar. Bozdur bozdur harca! Bununla ancak ev kirasını karşıladığımız için, kredi borcu olanlarımız biriken borçlarını kapatmak için yeniden kredi çekmek zorunda kaldı. Bu süreçte geçinebilmek için başka iş bulan arkadaşlarımız yıllardır çalıştığı işyerinden tazminat hakkını bırakarak ayrılmak zorunda kaldı. Kısa çalışma olan işyerlerinde de hem primimiz yatmadı hem ücretimiz düştü. Kimimiz ise tam çalışmamıza rağmen kısmi çalışmada gösterildik. Patronlar pişkince “maaşınızın yarısını ben vereceğim, yarısını kısa çalışmadan alacaksınız” dedi, maaşlarımızı tam alsak da primimiz eksik yattı. Ama bunu bile bize çok gördüler ve siyasi iktidar kısmi çalışma ödeneğinin süresini uzatmadı. Bugüne kadar kısa çalışmada olan arkadaşlarımız şimdi de “ücretsiz izne çıkarılır mıyız” tedirginliği yaşıyor.

Bizler biliyoruz ki örgütlü olmadığımız zaman tek başımıza bu saldırılara karşı gelemeyiz. Mesela işçilerin birlikte hareket ettiği işyerlerinde bu saldırılara karşı gelen işçiler, patronlara geri adım atılabildiler. Kriz derinleştikçe egemenler türlü bahanelerle faturayı işçilere kesmeye devam edecekler. Bunlara karşı durmak için birlik olmaktan başka bir seçeneğimiz yok. Siyasi iktidar pandemi bahanesiyle ikinci kez 1 Mayıs'ta alanlara çıkmamızı engellemek istiyor. Hak gasplarına, saldırılara karşı güçlü bir ses çıkarmamızın önüne geçmek istiyor. Ama engeller bizi yıldırılmamalı, bulunduğumuz her yerde 1 Mayıs ruhuna sahip çıkmalı, mücadeleyi büyütmeliyiz. Tüm dünyada patronların saldırıları artarken işçilerin mücadelesi de büyüyor. Biz de dünyadaki işçi kardeşlerimizin sesine ses olmalıyız. Unutmayalım, biz işçiler örgütlüyssek her şeyiz! Yaşasın 1 Mayıs! ■

Yoksulluk ve Çaresizliğe İtilenlerin Sesi Duyulacak!

■ İstanbul/Pendik'ten bir grup kadın işçi

Çalışmışım on beş saat

Tükenmişim on beş saat

Yorulmuşum, acıkmışım, uykusamışım...

Çalışıyoruz, tükeniyoruz, yoruluyoruz, acıkıyoruz. Açlığımız gün be gün büyüyor. Sadece ete, ekmeğe değil insan gibi yaşamaya açız. Sabahın köründen akşama kadar çalışıyoruz. Hatta yetmiyor üç kuruş daha fazla kazanabilmek, ay sonunu getirebilmek için mesailerini kolluyoruz. Alın teri döküyoruz. Ve onca emekten sonra elimize geçenle “yaşam kavgası” veriyoruz. Elimize geçenle ayakta kalmamız zor. Bizler bu zor şartlar altında yaşam mücadelesi verirken açıklamalar geliyor arka arkaya. Ülkede yoksul yokmuş, yokluk yokmuş!

Bu sefalet tablosuna bir de artan bas-kılar, yasaklar, salgın atmosferi ekleniyor, çıkışsızlık, umutsuzluk duygusu büyüyor. Bu atmosferde kendini çaresiz ve çıkışsız hisseden nice insan ölümü tercih ediyor. “Yoksulluk yok” diyenler, yaşamlarını kararttıkları, ölüme ittikleri insanları bu defa dikkat çekmeye çalışmakla, psikolojisi bozuk olmakla damgalamaya çalışıyorlar. Yok sayıyorlar.

Bu açıklamaları dinleyip rahatlamamızı mı bekliyorlar? Yeterince besleyemediğimiz, geleceğinden kaygılı olduğumuz çocuklarımızın yüzüne bakıp tasalarımızı unutmamızı mı bekliyorlar? Yavrusunu komşusuna emanet edip canına kıyan çaresiz anne babayı görmezlikten gelmemizi mi istiyorlar? Bizlerin yaşamıyla uzaktan yakından ilgisi olmayanlara sormadan edemiyor insan: Nerde yaşıyorsunuz, nerden bakıyorsunuz, nasıl bakıyorsunuz? Köle olarak gördüğünüz işçiler ayakta tutuyor bu dünyayı. Ve belki de çok yakında bu ayak seslerini duyacaksınız! Bilin istiyoruz: Günü geldiğinde hakkımızı terazide tartmadan alacağız! 1 Mayıs meşalesi elimizde, örgütleniyoruz, güç topluyoruz.

Yaşasın 1 Mayıs! ■

Biz Bu Sisteme Karşıyız!

■ İstanbul/Sefaköy'den bir grup emekçi kadın

İsimler, renkler, diller değişiyor ama emekçi kadınların çektiği acılar sınır tanımıyor. Tıpkı mücadeleleri gibi! Özellikle son yıllarda artan kadın cinayetleri dünyanın pek çok ülkesinde emekçi kadınların öfkesini ve isyanını büyüttü. Günde ortalama 10 kadının öldürüldüğü Meksika'da "Sesi Olmayanların Çığılığı" diyen emekçi kadınlardan, "Şiddete, Tacize ve Tecavüze Hayır" diyen Pakistanlı kadınlara, "Susmayacağız" diye İngiltere'nin dört bir yanında haykıranlardan, "Erkek Egemen Sisteme Karşıyız" diye sokaklara dökülen Güney Afrikalı emekçi kadınlara dek dünyanın dört bir yanında emekçi kadınların mücadelesi sürüyor. Bizler de aynı sorunlarla karşı karşıyayız. İstanbul Sözleşmesinden çekilen iktidar, kadınların kazanılmış haklarına saldırıyor. Kullandığı saldırgan ve ayrıştırıcı dille erkek egemen zihniyeti körüklüyor. Adalet ve eşitlik için mücadele eden kadınlara polis şiddeti uygulanıyor.

Bizler örgütlü emekçi kadınlar olarak kadına yönelik şiddetin ve eşitsizliğin asıl nedeninin kapitalist sömürü düzeni olduğunu biliyoruz. Artan yoksulluk, işsizlik ve derinleşen eşitsizlik tüm bu sorunları büyütüyor. İşte bu yüzden UİD-DER'li kadınlar olarak "**Kadına Şiddetin Kaynağı Sömürü Düzenidir**" diyoruz. Çektiğimiz tüm acılara karşı sınıfımızın safalarında kapitalist düzene karşı mücadeleyi büyütüyoruz. Emekçi kadınların değişim isteğinin önüne geçemezler. Zamanın gerisinde kalmaya değil; değişime, dönüşmeye, erkek egemen zihniyetin dar kalıplarını kırmaya doğru yürümeliyiz. İşçi sınıfının uluslararası mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta biz emekçi kadınlar da eşitlik, adalet ve özgürlük taleplerimizi bir kez daha yükseltiyoruz. Kadın-erkek işçilerin birliği ve ortak mücadelesiyle bugüne miras bırakılan 1 Mayıs'a sahip çıkıyoruz. Yaşasın İşçilerin Birliği, Yaşasın 1 Mayıs! ■

Çocuklarımızın Eğitimden Uzak Kalmaması İçin 1 Mayıs'a Sahip Çıkıyoruz

■ Kocaeli/Gebze'den bir grup kadın işçi

Koronavirüs salgınıyla beraber uzaktan eğitim de biz emekçilerin gündemine girdi. Geçim sıkıntısı, hayat pahalılığı, kabaran faturalar derken uzaktan eğitim de sırtımızdaki yükü katladı. Covid-19 nedeniyle yüz yüze eğitime çok uzun bir süre ara verildi. Sonra yüz yüze eğitim başladı ama bu da haftanın belli günleriyle sınırlı kaldı. Derken tekrar yüz yüze eğitime ara verilip tamamen uzaktan eğitime geçildi. Hâl böyle olunca çocukların eğitimden kopmaması, derslerinden, yaşatlarından geri kalmaması için uğraşır olduk. Yeri geldi öğretmen olduk.

Bizler fabrikalarda çalışan emekçi kadınlarız. Kimimizin iki, kimimizin üç çocuğu var. Çocuk sayısı arttıkça uzaktan eğitimle ilgili sorunlarımız da artıyor. Çocuk sayısı kadar telefona, bilgisayara, tablete, ihtiyacımız oluyor. Bu pahalılıkta gidip yeni bilgisayarlar, tabletler aldık. Çalışıyoruz ve çocuklarımızın derslerini takip etmemiz gerekiyor. Çalışırken whatsapp gruplarından sürekli mesaj geliyor. Kimi zaman çocuklar sıkılıyor derse girmiyorlar, kimi zaman da internet altyapısı uygun olmadığı için dersteki bir görseli açarken sistem donuyor, yeniden girmeyi deniyorlar. Kendi başlarına beceremiyorlar. Öğretmen bununla ilgili dönüş yapıyor. Ama biz işteyiz sürekli müdahale etme şansımız yok. Birine yetişsek diğeri kalıyor. İşyerinde telefonun sürekli elimizde olması sıkıntı yaratıyor. Çocuklarımız ve biz sürekli gerilim içindeyiz. "Bilgisayarın başına otur, dersine odaklan" diye çocukların peşindeyiz. Onların da psikolojisi iyi değil. En azından çocuklar yaşatlarıyla okulda bir arada oluyor, enerjilerini atıyor, arkadaşlık ediyorlardı. Biz çocuklarımızın eğitimden uzak kalmalarını istemiyoruz. Yaygın aşılama yapılmasını, yeni okullar açılmasını, öğretmenler atanmasını, sağlık ve hijyene uygun koşullarda eğitim verilmesini istiyoruz. 1 Mayıs yaklaşırken bu taleplerimizi daha yüksek sesle dile getiriyoruz. Anneler, emekçi kadınlar olarak çocuklarımız için 1 Mayıs'a sahip çıkıyoruz. ■

1 Mayıs'ın Ateşi Yanıyor, Yanacak!

Aslanlar kendi tarihlerini yazana dek, av hikâyeleri hep avcılarını övecektir. Tıpkı bu Afrika atasözünün anlattığı gibi egemenler, tarih boyunca hep kendilerini merkeze oturtan ve kendi "kahramanlıklarının" anlatıldığı hikâyeler yazdılar. Tarih kölelerin değil efendilerin gözünden yazıldı. Tahrif edildi, çarpıtıldı, unutturuldu, yeniden yazıldı... Modern dönemin egemenleri de gerçekleri çarpıtmaya ve tarihi farklı yazmaya devam ettiler, ediyorlar. Ama ellerindeki tüm güce rağmen ezilenlerin ve sömürülenlerin mücadelesini tarihten silemiyorlar. İşte 1 Mayıs bunun en çarpıcı örneğini oluşturuyor.

Kim tarafından çizildiğini bilmediğimiz bir resme bakıyoruz. Ama adları 8 saatlik işgünü mücadelesiyle özdeşleşen bu iki işçi önderini; Albert Parsons ve eşi Lucy Parsons'ı tanıyoruz. 1848'de Alabama'da doğan Albert Parsons'ın ataları İngiltere'den göçmüşler Amerika'ya. Lucy ise Meksika kökenli bir siyah. Teksas'ta tanışıp evlenmişler. O dönemde Amerikan yasalarına göre farklı ırklardan insanların evlenmesi yasak. Irkçı şiddetin hedefi haline geldikleri için Şikago'ya göçmüşler 1873'te. Albert gazetelerde dizgici olarak çalışmaya başlamış. Lucy ise terziye. Ve ikisi de gönül vermişler işçi sınıfının sömürden kurtuluşu mücadelesine. Tüm dünya işçilerini "8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse" talebi etrafında birleştirmeye çalışıyorlar. Kim bilir, belki de kucaklarında açık duran gazete 2 Mayıs 1886 tarihliydi ve şöyle yazıyordu: "1 Mayıs'ta tüm Amerika'da işçiler 8 saatlik işgünü talebiyle greve gittiler. Şikago'da 80 bin işçinin katıldığı bir miting gerçekleşti. İşçiler Albert Parsons'u ve diğer konuşmacıları coşkuyla dinlediler."

O günlerde 8 saatlik işgünü mücadelesini ve işçileri ezmek isteyen patronlar provokasyonlar hazırlıyordu. 3 Mayıs'ta polis McCormick Biçerdöver fabrikasının grevci işçilerine ateş açtı ve üç işçiyi öldürdü. Bu saldırıyı protesto etmek için 4 Mayıs'ta Haymarket meydanında bir araya geldi işçiler. Miting dağılırken bombalar patladı. Bu uğursuz tertip sonucunda 8 saatlik işgünü mücadelesinde işçilere önderlik eden 8 kişi yargılandı. Albert Parsons, August Spies, Adolph Fischer ve George Engel 11 Kasım 1887'de idam edildi. Louis Lingg ise hücrelerinde öldürüldü. Haymarket şehitleri olarak anılan bu insanlar Waldheim mezarlığına gömüldü.

İki heykel dikildi bu olaydan sonra. İlkin 1889'da, bombalamada ölen bir polisin heykeli dikildi Haymarket'e. O günden sonra işçiler heykeli yıkmak için defalarca girişimlerde bulundular ve sonunda 1969'da bunu başardılar. 25 Haziran 1893'teyse Haymarket şehitlerinin anısına yattıkları mezarlığa bir heykel dikildi. 8 bin işçi vardı o gün orada. Heykeltıraş Albert Weinert, anıtın bir yüzüne işçi önderlerinin adlarını öteki yüzüne ise Spies'in asılmadan önceki son sözlerini yazdı: "Bir gün gelecek, bizim sessizliğimiz bugün boğduğunuz seslerden daha güçlü olacaktır!" Tarih Haymarket'in işçi önderlerini haklı çıkardı. 1889'da İkinci Enternasyonal kararıyla 1 Mayıs İşçi Sınıfının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü ilan edildi. 8 saatlik işgünü mücadelesi zafere ulaşırken, 1 Mayıs tüm dünya işçilerini tek bir yumruk gibi birleştiren bir gün haline geldi.

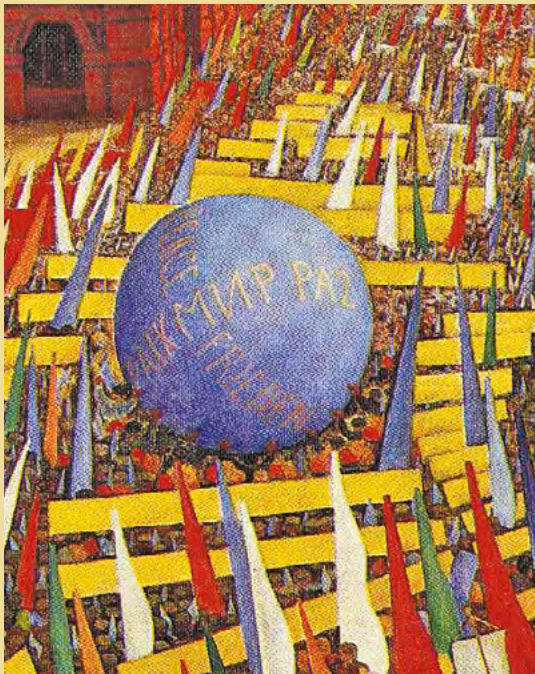

"Bir gün gelecek, bizim sessizliğimiz bugün boğduğunuz seslerden daha güçlü olacaktır!"

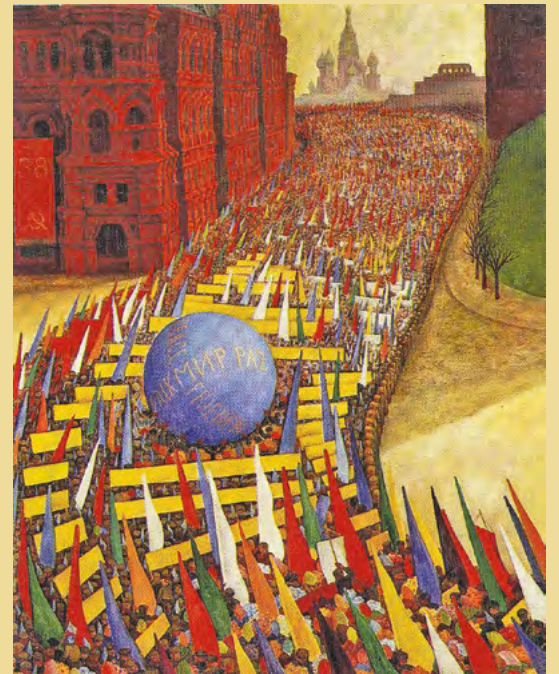
4 Mayıs 1886 akşamı yapılan mitingde kürsünün kurulduğu yere dikilen bir anıtı bakıyoruz şimdi. Mary Brogger tarafından yapılan ve 2004'te dikilen bu anıtta Albert Parsons'ı ve arkadaşlarını görüyoruz kürsüde. Yine işçilere sesleniyorlar 135 yıl öncesinden: "Dizleri üstüne çöktürülen insanlığı ayağa kaldırma zamanı!" Sesleri hâlâ gürül gürül yankılanıyor işçi sınıfının mücadele saflarında...

Köklerini en derinlere salan bir ağaç gibi güçlüdür 1 Mayıs geleneği. Boris Kustodiev'in çizdiği resim tam da bu gerçeğin ifadesi. Sene 1906, yer Rusya. Büyüüp gelişen Rusya işçi sınıfı 1 Mayıs'a sahip çıkıyor. 1 Mayıs'ta kızıl bayraklarıyla fabrikalarından çıkıp yürüyen Putilov işçileri tarih yazmaya hazırlanıyorlar. Onlar buzu kırıp suyun önünü açacaklar. Onlar Parsons'ın ifadesiyle dizleri üzerine çöktürülen insanlığı ayağa kaldırmaya girişecekler!

Diego Rivera'nın fırçasından görkemli bir resim. Yürüyen işçi milyonlar, rengârenk bayraklar, flamalar. Ortadaki mavi kürenin üzerinde pek çok dilde "barış" yazıyor. Tıpkı 8 saatlik işgünü için olduğu gibi barış dolu bir dünya için de bedeller ödenecek ve bu kadim düş gerçekleşecek. İşçi sınıfı 1 Mayıs ruhuyla birleştiğinde sömürünün dünyasını yıkıp barışın dünyasını kuracak.

Şiddete, Baskılara, Hak Ga

Artan işsizlik, derinleşen eşitsizlik, adaletsizlik, şiddet, baskı ve yasaklar... Aynı süreçte sayıları artan dolar milyarde öfkesi de büyüyor. İşçiler kitlesel eylemlerle, grev ve direnişlerle patronlara ve onların hükümetlerine karşı mücadele taleplerini haykırıyorlar.

İngiltere: Düşük ücretlere, demokratik haklara saldırılara hayır!

Dünyanın en ileri demokrasilerinden biri sayılan İngiltere’de yoksulluk artarken, demokratik haklara saldırılar da sürüyor. Polisin yetkilerini arttıran, gösteri ve yürüyüş hakkı gibi temel demokratik haklara saldırı anlamına gelen “Polis, Suç ve Ceza Mahkemeleri Yasa Tasarısı”na karşı ülke genelinde “Yasayı Yok Edin” adıyla çeşitli eylem ve yürüyüşler yapılıyor. Emekçiler, kadına karşı şiddete, polisin yetkilerinin arttırılmasına, siyahlara ve azınlıklara yönelik ırkçılığa ve giderek otoriterleşen hükümete karşı tepkilerini sokaklarda ve meydanlarda dile getiriyorlar. Haftalardır devam eden gösterilerde; “Kimin Sokakları? Bizim Sokaklarımız”, “Adalet Yoksa Barış da Yok”, “Yasayı Yok Edin” ve “İktidar Halka!” sloganları yükseliyor.

Bir yanda otoriterleşen hükümete karşı eylemler sürerken, diğer yanda irili ufaklı pek çok grev gerçekleşiyor. İngiltere’nin en büyük sendikası olan Unite’a bağlı toplu taşıma ve ulaşım işçileri, pek çok şehirde toplu iş sözleşmesindeki anlaşmazlıklar nedeniyle grevler gerçekleştiriyor. Manchester’da Go North West firmasında çalışan işçiler daha yüksek ücret ve daha iyi çalışma koşulları

için 28 Şubatta başlattıkları greve devam ediyor. Unite, anlaşmazlığın, şirketin daha yüksek ücret ödemek yerine “kov ve yeniden işe al” politikasının bir sonucu olduğunu dile getiriyor.

Ayrıca Fransız firması olan RATP’ye bağlı London United şirketinde çalışan işçiler de daha yüksek ücret taleplerini yükseltmeye devam ediyor. Şirketle yapılan görüşmelerden bir sonuç çıkmaması üzerine, Londra’daki 7 istasyonda 15 Nisanda grev gerçekleştirildi. Unite sendikasının açıklamasına göre RATP’nin yıllık kârı 5 milyar avroyu aşıyor. Buna karşılık ağır koşullarda çalışan işçilerin ücretleri kriz gerekçesiyle dondurulmak isteniyor. Bunun yanısıra Essex’teki otoyol bakımı ve temizlik işçileri, 13 Nisanda greve başladılar.

ABD: Irkçı nefret işbaşında, emekçilerin öfkesi büyüyor!

ABD’nin Minneapolis şehrinde 20 yaşındaki Daunte Wright adlı siyah bir genç polis kurşunu ile katledildi. 11 Nisanda gerçekleşen bu olay, sokak ortasında yine polis tarafından ırkçı nefrete kurban edilen George Floyd’un mahkemesinin görüldüğü günlerde yaşandı. Olayın duyulmasının ardından sokaklara çıkan emekçiler, 2020’deki gösterilere damgasını basan “Adalet Yoksa Barış da Yok” sloganını yeniden yükselttiler. Polis karakoluna yürüyerek adalet talebini haykıran emekçilerin

Asplarına Karşı Mücadele!

Orleri, zenginliklerine zenginlik katan patronlar... Çelişkiler büyüyor buna karşılık dünyanın dört bir yanında emekçilerin mücadele ediyorlar. Hak gasplarına, baskıcı uygulamalara, ırkçı nefrete ve yoksulluğa karşı meydanlarda bir araya geliyor,

eylemi derhâl “yasadışı” ilan edildi ve 60’dan fazla insan gözaltına alındı. Sokağa çıkma yasaklarına rağmen emekçiler “Sokaklar Kimin? Sokaklar Bizim!” sloganlarıyla eylemlere devam ediyorlar.

Şikago’da ise polis, geçtiğimiz ay Adam Toledo adlı 13 yaşındaki İspanyol bir çocuğa önce hakaret etmiş daha sonra vurmuştu. 15 Nisanda olayın görüntülerinin yayınlanması ile birlikte emekçiler Şikago’da hem Daunte Wright hem de Adam Toledo için adalet talebiyle sokaklara döküldü. Minnesota, Illinois gibi eyaletler başta olmak üzere farklı eyaletlerde devam eden eylemlerde dayanışma çağrıları yükseliyor. Siyah Yaşamlar Değerlidir hareketiyle dayanışma içinde olduklarını söyleyen Asya kökenli emekçiler, “İrkçı Nefrete Karşı Bir Olalım” diyerek ortak mücadele çağrısı yapıyorlar.

Hindistan: İşçi ve emekçiler taleplerini haykırmaya devam ediyor

Hindistan’da Modi hükümetinin emekçilerin sefaletini büyüten kara yasalarına karşı mücadele aylardır devam ediyor. Yasaları yürürlükten kaldırmayan hükümet, koronavirüsü bahane göstererek emekçilerin eylemlerini karalamaya çalışıyor. Ancak çiftçi örgütleri hükümete “emekçilerin sağlığını düşünüyorsa kara yasaları iptal etsin!” diyerek karşılık veriyor. Delhi yakınlarındaki kampalarında mücadeleye devam etme sözü veren emekçiler,

10 Nisanda Haryana eyaletinde otoyolu kapatarak taleplerini yineledi.

Çiftçilerin yanı sıra, geçtiğimiz Aralık ayında kadroya geçmek için mücadele eden Karnataka eyaleti otobüs şoförleri yeniden mücadeleye girişti. Eyalet hükümetine bağlı dört ulaşım şirketinde çalışan işçiler, 7 Nisanda süresiz greve başladılar. İşçiler, kamu çalışanları ve emekliler için yüzde 30 ücret zammı öneren 6. Ücret Komisyonunun önerisinin uygulanmasını talep ediyorlar. Sözleşmeli çalışan işçilerin kadrolu hale getirilmesi de işçilerin talepleri arasında.

Öte yandan hükümet yüzde 8 ücret zammı önererek işçilerin talep ettiği zam oranının asla kabul edilmeyeceğini açıkladı. İşçilerin derhal grevi bırakmasını isteyen hükümet, gerekirse Temel Hizmetleri Koruma Yasasını (EMSA) uygulayacaklarını söyleyerek işçileri tehdit etti. Bu yasaya göre ulaşım, savunma, liman gibi temel işkollarında çalışan işçiler hükümetin bitirme çağrısına rağmen greve devam ederse tutuklanabilir. Ayrıca greve katılım için çağrı yapan, maddi destekte bulunan işçiler de hapis cezasına çarptırılabilir. Çıkarttıkları yasalarla Hindistan işçi sınıfını engelleyebileceklerini sanan egemenlere işçiler yine mücadeleye cevap veriyorlar. 10 günü aşkın süredir grevlerine devam eden işçiler, tüm baskı ve tehditlere rağmen taleplerinde ısrarcı olduklarını ve greve devam edeceklerini söylüyorlar. ■

İşçiler Emek ve Umudun Düşmanlarına Karşı Direnişte!

Sermaye sınıfı pandemiye işçileri işten atmanın, ücretleri düşürmenin, çalışma saatlerini uzatmanın, iş yükünü arttırmanın ve hakkını arayan işçileri cezalandırmanın bahanesi haline getirdi. Siyasi iktidar da sermaye sınıfının safındadır ve birlikte işçi sınıfına saldırıyorlar. En ufak hak arayışına, emekçilerin haksızlıklar karşısında yan yana gelmesine, umudun filizlenmesine tahammül edemiyorlar. Zalim efendiler, zorbalıkla iktidarlarının ömrünü uzatmaya çalışıyor. Son süreçte artan baskı ve yasaklar, işçilerin haklı mücadeleleri karşısında alınan saldırgan tutumlar bunun en somut ifadesidir.

AKP'nin "lebaleb" kongrelerini görmezden gelen valilik ve kaymakamlıklar, hemen sermayeden yana tutum aldılar ve 1 Mayıs'ı "salgın" gerekçesiyle yasaklamaya başladılar. İşçi örgütlerinin ve sendikaların genel kurulları, eylemleri, basın açıklamaları ve yürüyüşleri 1 Mayıs'ı da kapsayacak şekilde bir ay süreyle yasaklandı. Bu çifte standardın anlamı bellidir. İşçilerin yan yana gelmesi ve son süreçte dizginlerinden boşalan haksızlıklara tepki göstermesi engellenmek istenmektedir.

Artan baskılara bir örnek teşkil etmesi bakımından işçi direnişlerine bakmak anlamlı olacaktır. Kanunlara göre sendikalaşmak işçilerin hakkı. Ancak Türkiye'nin dört bir yanında olduğu gibi Çerkezköy'deki Adkotürk Makarna'da da işçiler bu haklarını kullanarak Tekgıda-İş'e üye oldukları için işten atıldılar. Patronun kanun tanımazlığı karşısında kılını kıpırdatmayan polis, geçtiğimiz günlerde fabrikadaki işçileri bilgilendirmek isteyen sendikacının ve direnişçi işçilerin karşısına dikildi. İşçilerin ses

cihazına el koymaya çalıştı.

Aylardır işyerleri önünde mücadelelerini sürdüren İstanbul'daki SML Etiket, Sinbo ve PTT işçileri de son süreçteki yasaklardan nasibini aldı. Kod 29 zulmüne karşı mücadele eden işçiler, salgın bahanesiyle engellenmek istendiler ve direniş alanlarında teker teker gözaltına alındılar. Sadece bu kadarla sınırlı da değil! Muktedirler tarihe geçecek bir yasak kararına daha imza attılar. Patronun villasının bulunduğu sokağa özel eylem yasağı koydular. Sendikalaştıkları için Kod 29 bildiriyle işten atılan Migros Depo işçilerinin sendika düşmanı patronlarını, Tuncay Özilhan'ı protesto etmesi yasak! İşçiler bu keyfi yasak kararını tanımadıkları için defalarca gözaltına alındılar.

İşçi sınıfının ozanı Nazım Hikmet, bir şiirinde kapitalist sistemin efendilerini "onlar ümidin düşmanıdır" şeklinde betimliyordu. Evet, işçi ve emekçilerin sırtından saltanat süren bu bezirgân soyu, şu yeryüzünde güzele dair ne varsa hepsinin; ümidin, doğanın, emeğin, insanın, yaşamın düşmanıdır. Yasaklardan, baskılardan, saldırılardan medet uman, meydanlarda bir araya gelmemizden korkuya kapılan egemenler, esasında umudun ve direncin büyümesinden endişe duyuyorlar. Gelin patronlara, cümle bezirgâna inat birleştirelim yumruklarımızı. Güzele dair ne varsa düşman kesilen örgütlü kötülüğe karşı, gelin yan yana gelelim, dayanışma içinde olalım, birbirimize kol kanat olalım. Örgütlü iyilik olarak kötülüğün karşısına dikilelim. Özgürlük dolu yarınları kurmak için ümidi hep birlikte büyütelim. ■

UID-DER'li İşçiler Şiirleriyle 1 Mayıs'ı Selamlıyor

Geleneğimiz geleceğimizdir dedik,
Geleceği düşledik,
Sarıldık bayrağımıza!
İşçilerin vatani bütün dünyadır dedik,
Yeni bir dünya düşledik,
Sarıldık bayrağımıza!
Ferdî kurtuluş yok dedik,
Birliğimizi düşledik,
Sarıldık bayrağımıza!
Dünya işçilerinin birliği dedik,
1 Mayıs'ı düşledik,
Sarıldık bayrağımıza!
1 Mayıs dünya işçi sınıfına kutlu olsun

■ **İstanbul/Avcılar'dan bir işçi**

Elbet kalkacak bu karanlık
Elbet boğazımıza düğümlenenler bir nefesle çıkacak
Elbet birbirine dokunmaya korkan o nasırlı eller
tek yumruk olacak.
Elbet 1 Mayıs türküleri ile dağılacak sessizlik,
İstanbul'un tüm sokaklarında
Meydanlarında umudun sesi çınlayacak.
Elbet yerin dibine girecek kapitalizm
Elbette ki kızıl bir güneş doğacak yeni günün sabahında

■ **Samatya'dan bir sağlık işçisi**

Bugün, olmasa da
Yarın elbet döneceğiz 1 Mayıs alanlarına.
Coşkumuz, öfkemiz ve inancımızla
Bugün de yarın da
Sorarız bizden çaldıklarının hesabını patronlara.
Yaşasın 1 Mayıs, Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz!

■ **Ankara'dan genç bir işsiz işçi**

Bir tohum
Bir başak
Sapsarı bir deniz
Biz
Bütün açları doyuran
Toprak ananın bereketiyiz
Ve yarın
Yani o gün geldiğinde
Şafakla beraber kalkıp hücumla
Düşmanın kalelerini yıkacak olan
Kadın ve erkek işçileri emziririz

■ **Mersin'den işsiz bir kadın işçi**

"Bu umut özgür olmanın kapısı
Mutlu günlere insanca aralık
Bu sevinç mutlu günlerin ışığı
Vurur üstümüze usulca ürkek
Gel yurdumun insanı, görün artık
Özgürlüğün kapısında dal gibi" (Oktay Rifat)
Ardında gökyüzü kardeşçe mavi.
İşçi sınıfı insanlık tarihinin değiştirici öznesidir.
UID-DER Yürüyor Mücadele Büyüyor!

■ **Adana'dan bir öğretmen**

Sönmeyen Ateş: 1 Mayıs!

Dünya İşçilerini Birleştiren O Büyük Günün Hikâyesi

ULUSLARARASI BİRLİK, MÜCADELE ve DAYANIŞMA GÜNÜ 1 MAYIS KUTLU OLSUN!

30 Nisan-2 Mayıs tarihleri arasındaki yayın akışımızda buluşalım.
Yayın akışımızı UID-DER'in web sitesinden ve sosyal medya hesaplarından takip edebilirsiniz.

Nedir Adalet?

2014 Mayıs'da acı feryatlar yayıldı Soma'dan Türkiye'ye. Evlat, baba, eş, komşu, sevgili, arkadaş, işçi olan, eli ekmek tutan 301 insan, 301 madenci son nefesini zehirli, ıslak, karanlık kömür madeninde verdi. O karanlıktan bir daha asla çıkamayacaklarını, o gün sevdiklerine kara haberlerinin ulaşacağını bilerek can verdiler yerin yüzlerce metre altında. Aradan geçen yedi yılda aileleri, sevenleri hâlâ mahkeme kapılarında adalet arıyorlar. Aynı acıyı Hendek'teki havai fişek fabrikasında gerçekleşen patlamada kardeşini kaybederek yaşayan bir emekçi kadın şöyle haykırıyor: "Biz gerçek adaletin peşindeyiz!"

Gerçek adalet... Nedir gerçek adalet? Emekçi insanlar için soyut bir şey değildir, gayet somuttur adalet. Emekçiler adalet isterken "ekmeğimizi kazanmak için gittiğimiz yerde canımızı kaybetmeyelim. Paradan, kârdan daha değersiz görülmeyleyim. İş güvenliği önlemlerinin maliyeti canımızdan daha kıymetli sayılmasın. Mahkeme kapılarına gittiğimizde işçileri katleden patronlar aklanmasın. Polis zoruyla itilip kakılmayalım. Susturulmayalım. Acımızla, öfkemizle baş başa bırakılmayalım. Para babaları zevkusefa içinde yaşarken biz geçim derdiyle, borç yüküyle, gelecek kaygısıyla ömür tüketmeyelim. Ömrümüz üç kuruş asgari ücret için tükenircesine çalışmakla geçmesin. Vergilerin, zamların altında ezilmeyelim. İşimiz olsun, aşımız olsun, çocuklarımızın güzel bir geleceği olsun. Yoksul olduğumuz için ikinci sınıf insan muamelesi görmeyelim. Hakkımızı aradığımız için cezalandırılmayalım. Biz de gün yüzü görebilelim, sömürülmeyelim..." diyorlar. Eşitlik istiyorlar, saygı istiyorlar, yaşamın tadına varmak istiyorlar. Emekçi kadınlar doğurup sevgiyle, emekle büyüttükleri evlatlarını iş cinayetlerinde kaybetmek istemiyorlar. "Sizin evlatlarınız neden bizimkilerden daha değerli olsun?" diye soruyorlar.

İşte budur işçilerin, emekçilerin adaletten anladığı. Ezilenlerin binyıllardır aradığı adalet budur. Oysa, egemenlere, sermayedarlara, para babalarına göre "adalet mülkün temeli"dir. Bununla, adaletin kurulu düzenin temeli olduğunu anlatmak istiyorlar. Ama kurulu düzen bir sömürü düzeni olduğu için, bu düzende mal da mülk de onlarda olduğu için, "adalet" de onların adaleti olmuş oluyor. Bu adaletle göre onların erkekleri de kadınları da çocukları da bizim sınıfımızın erkeklerinden, kadınların-

dan, çocuklarından daha değerlidir.

İnsanlığın iki temel sınıfa ayrıldığı bir toplumsal düzende yaşıyoruz. Bir tarafta üreten işçi sınıfı, öte tarafta tüm üretim araçlarına ve zenginliklere el koyan sermaye sınıfı var. Sınıfların damga vurduğu toplum yapısında tüm yaşam bu karşıtlık temelinde şekil alıyor. Aynı kavram iki ayrı sınıf için iki farklı anlam taşıyor. İşte bu nedenle işçilerin, emekçilerin adalet anlayışı ile egemenlerin adalet anlayışı bir değildir.

Koronavirüs salgını altında geçirdiğimiz son bir yıl, sermaye sahiplerinin adalet anlayışı ile emekçilerin adalet anlayışı arasındaki farkı iyice açığa çıkardı. Salgın emekçileri vururken, aynı anda sermaye sahipleri servetlerini arttırmaya devam ediyorlar. Yapılan araştırmalara göre dünyadaki **en zengin 10 kişinin şu son bir yılda elde ettiği kâr**, tüm dünyayı aşılama ve koronavirüs salgını ortadan kaldırmaya yetiyor. Ama yüz milyarlarca dolar içinde yüzenler kârlarının o kadarcık kısmından vazgeçmek bir tarafa servetlerini nasıl arttırabileceklerini hesap ediyorlar. Çünkü kapitalist düzenin adaleti de vicdanı da yalnızca sermayenin büyümesine hizmet eder. Bedeli her ne olursa olsun!

Bu düzende Adalet Bakanlıkları adaletsizlikler devam etsin diye vardır. İki dilim baklava çalan çocuklara hapishaneler inşa etmek için vardır. Hapishane duvarlarının arkasında yüzbinlerce insan birikirken asıl hırsızlar, yağmacılar, zalimler, katiller dışarıda rahatça yaşasın diye vardır. Adalet sarayları adalet arayanları susturmak, dizginlemek için vardır. Emekçiler gerçek adaletle ulaşmasınlar diye vardır. Gerçek hayatta eşit olmayanların kanunlarda, kâğıt üstünde eşit gösterilmesi büyük bir aldatmacadır. Sömürüyü ve özel mülkiyeti kutsayıp koruyan bir düzende adalet terazisi adaletsizliğin kaynağı olan zalimlerin elindedir.

İşçi sınıfının şairlerinden Bertolt Brecht'in dediği gibi; adalet halkın ekmeğidir. Kapitalist düzende "adalet dağıtanlar" ise halkın ekmeğini, özgürlüğünü ve yaşamını elinden alanlardır. İşte bu nedenle Hendek'teki patlamada kardeşini kaybeden emekçi kadın kardeşimizin sesine güç vermeliyiz. Gerçek adaletin peşinde olmalıyız. Yani ekmeğimiz, özgürlüğümüz ve yaşamımız için örgütlenmeliyiz. ■

Jeff Bezos'tan Tuncay Özilhan'a:

Sermayenin Sendika Düşmanlığı

Yaklaşık 200 milyar dolarlık kişisel servetiyle Jeff Bezos, arka arkaya dördüncü kez dünyanın en zengin kişisi ünvanını kaptı. Bezos, dünya genelinde 1,3 milyonu aşan işçi sayısı ile gezegenin en büyük beşinci, ABD'nin ise en büyük ikinci şirketinin sahibi. Dünya devi e-ticaret şirketi Amazon'un kurucusu Bezos tek başına zirvede otururken, tabiri caizse Amazon işçileri yerlerde sürünüyor. Amazon'un kasasına işçilerin sırtından milyar dolarlar girerken, işçiler "sendika hakkımız!" dediğinde patron Bezos vahşi bir hayvan gibi saldırıyor.

15 dakikalık molalarını mola yerine yürüyerek harcayan, makineler bozulmasın diye çalıştırılmayan klimalar nedeniyle sıcağın bayılan, tuvalet izni almaktan korktukları için pet şişe kullanan, aşırı stres yüzünden iş kazası geçiren, yoğun çalışma temposuna dayanamadıkları için hastaneye kaldırılan Amazon işçileri, dünyanın dört bir yanında bulunan Amazon depolarında örgütlenmeye, sendikalaşmaya çalışıyorlar. İşçiler çalışma koşullarına, Bezos ise sendika lafını duymaya tahammül edemiyor. Jeff Bezos, şirketin kurulduğu 1994'ten bu yana işçilerin sendikalaşmasına yönelik her girişimi bastırdı. Örgütlenme faaliyetlerini ezmek için tehdit, baskı, yıldırma, işten kovma gibi kendi sınıfının silahlarını kuşandı. Amazon işçilerinin örgütlenmemesi için danışmanlık şirketlerine tonlarca para dökmekten imtina etmedi. Son olarak Alabama eyaletindeki lojistik deposunda sendikalaşma mücadelesi veren Amazon işçilerine karşı tüm aşağılık kozlarını oynayarak "zafer" kazandı.

Eyaletin Besemmer şehrindeki depoda çalışan yaklaşık 6 bin işçi aylarca sendikalaşma mücadelesi yürüttü. Perakende, Toptan Satış ve Mağazalar Birliği (RWDSU) Sendikası için oylamanın yapıldığı 7 hafta boyunca Amazon yönetimi işçilerin sendikaya hayır oyu vermeleri için her türlü baskıyı yaptı. Çünkü yapabilecekleri her şeyi yapmazlarsa kaybeden yalnızca kendileri olmayacaktı. Besemmer'deki Amazon deposunda yanan ateş ABD'de bulunan diğer depolara, dahası tüm işyerlerine yayılabiliyordu. ABD'nin ilk sendikalı Amazon deposu olarak tarihe yazılacak işçi zaferine müsaade edilmemeliydi.

Pandemi vurguncusu Jeff Bezos, sadece salgın döneminde servetine 70 milyar dolar ekledi. Fakat daha iyi çalışma koşulları için sendika isteyen işçilerin taleplerini karşılamak yerine sendika karşıtı kampanya için milyon dolarlar harcadı. Sendikal faaliyetlerle mücadelede uzmanlaşmış bir hukuk firmasıyla yüksek meblağlar karşılığında anlaştı. İşçiler sendika karşıtı toplantılara katılmaya zorlandı, her gün sendika karşıtı kısa mesajlar gönderildi, soyunma odalarına ve tuvaletlere dahi sendika karşıtı posterler asıldı. Posta yoluyla yapılan oylama süreci başlamadan, ABD Posta Hizmetiyle anlaşılıp işyerinin hemen yanına posta kutusu bile kurdu. Böylelikle oylama şirketin denetiminde olacak, oy pusulaları izlenebilecek, işçiler üzerinde her türlü baskı yapılabilecekti. Nitekim Bezos'un sendika karşıtı kampanyası sonuç verdi, sendika depoya giremedi.

Ülkeler farklı, hikâyemiz aynı; işyerleri farklı, işçi ve sendika düşmanlığı aynı. Amazon depolarında gezinen kapitalizmin acımasız ve vahşi yüzü Türkiye'de Migros Depo'da ve daha nice işyerinde kendini gösteriyor. Sendikalaştıkları için işçileri işten atan Migros Depo'nun patronu Tuncay Özilhan ile Jeff Bezos, aynı sınıf tutumuyla işçilerin sendikal mücadelesini engellemeye çalışıyor. Esas mesele sendikal olan işyerlerinde işçilik maliyetlerinin artması değil, örgütlü işçiye olan düşmanlıkları ve tahammülsüzlükleri! Onlara göre işçiler tek başlarına hareket edebilir, tek başlarına zam dahi talep edebilirler. Ancak örgütlü hareket edecek olurlarsa işler değişir.

İstiyorlar ki hiçbir engele takılmadan işçileri diledikleri gibi çalıştırsınlar, arzuladıkları gibi sömürsünler. Aynı sınıfsal taktiklerle işçilerin birleşmesinin önüne geçmek için imkânlarını seferber eden patronlar, aynı sınıf tutumuyla hareket ediyorlar. Aynı sınıf kınıyla işçilerin mücadelesini bastıran Bezoslar, Özilhanlar oyunlarının bozulmasından korkuyorlar. Korksunlar, birlik olan işçilerin yaktığı ateşi söndüremeyecekler. Amazon'dan Migros Depo'ya işçiler pes etmiyor, mücadele ateşini harlamaya devam ediyorlar! Patronların sınıf tutumuna karşı işçilerin sınıf tutumu! ■

Şimdi de İstirahat Parasına Göz Diktiler!

AKP iktidarı yine bir torba yasa teklifiyle, yine işçi haklarına yönelik bir saldırı hazırlığında. Geçtiğimiz günlerde AKP, Meclise bir torba yasa teklifi getirdi ve geçici iş göremezlik ödeneğini, yani işçinin SGK'dan aldığı rapor parasını hedef tahtasına koydu. Geçici iş göremezlik; sigortalı işçinin iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde SGK tarafından yetkilendirilen hekim veya sağlık kurulu raporlarında belirtilen istirahat süresince geçici olarak çalışmama halidir. Geçici iş göremezlik ödeneği ise; sosyal sigortacılık bakımından, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigorta kollarından istirahatli bulunan sigortalıya işten geri kaldığı günler için SGK tarafından ödenen parasal yardımdır.

Mevcut uygulamaya göre raporlu işçiye yapılacak ödeme hesaplanırken işçinin son 3 aydaki ortalama günlük kazancı esas alınır. Yatarak tedavilerde işçinin günlük kazancının yarısı, ayakta tedavilerde ise günlük kazancının üçte ikisi kadar geçici iş göremezlik ödeneği veriliyor. Mesela günlük 150 lira olan bir işçi hastalandığında ve rapor aldığı anda, SGK'dan günlük 100 lira geçici iş göremezlik ödeneği alabiliyor.

AKP'nin sunduğu teklif yasalarsa bu ödenek son 12 ayın ortalaması alınarak hesaplanacak. Böylece işçinin alacağı geçici iş göremezlik ödeneği düşürülecek. Diyelim ki asgari ücretle çalışan bir işçi içinde bulunduğumuz Nisan ayı içinde hastalandı ve iş göremezlik raporu aldı. AKP'nin teklifine göre işçiye son üç ayda aldığı 2021 yılı asgari ücretinin ortalamasına göre ödeme yapılmayacak. Bunun yerine bu yılın ilk dört ayında ve geçtiğimiz senenin 8 ayı boyunca aldığı asgari ücretin ortalaması birlikte hesaplanacak. Böylece işçi daha az rapor parası almış olacak. 2021'de brüt asgari ücret 3 bin 577 lira, günlük asgari ücret ise 120 lira. Günlük ücretin üçte ikisi olan geçici iş göremezlik ödeneği 80 lira. Eğer düzenleme yasalarsa ödenek 65,4 liraya düşecek. SGK kayıtlarına göre 2019'da 3 milyon 383 bin 911 işçi geçici iş göremezlik ödeneği aldı. İşçilerin ortalama 10 gün geçici iş göremezlik ödeneği aldığı düşünülürse, yaklaşık 34 milyon işgünü için ödenek verildiği, her bir işçiden her bir gün başına yaklaşık 15 lira kesilmesinin yüz milyonlarca liraya karşılık geleceği açıktır. Bu, işçilerin toplam gelirlerinin

düşmesi demektir.

İktidar, çıkardığı yasalarla haklarımıza saldırırken aklımızla alay etmekten de geri durmuyor. Meclise sunduğu torba yasayı "doğum öncesi ve sonrası alınan ücretlerde sahtekârlık yapılıyor", "SGK açık veriyor" gibi yalanlarla meşru göstermeye çalışıyor. Aynı yalanlar EYT'liler hakkını aradığında da söyleniyor, hatta EYT'lilere "SGK'yı batırmak isteyenler" deniyordu. Ancak öte yandan tam bir kara delik olan şehir hastaneleri inşa ediliyor, yağmanın önü açılarak özel hastaneler ihya ediliyor, SGK'nın tüm kaynakları özel sektöre aktarılıyor. Anlaşılan o ki iktidara göre SGK yalnızca işçilerin hakkı mevzubahis olduğunda "açık veriyor." İktidara göre Sayıştay'ın 2018 yılına ilişkin raporunda ortaya çıktığı gibi özel hastanelerin ölümleri bile tedavi etmesi, vertigolu hastaya doğum faturası kesmesi, tatildeki doktora ameliyat yaptırması ya da şehir hastanelerinin kara deliğe dönüşmesi "açık" yaratmıyor! Belli ki kendilerini çok zeki âlemi de aptal sanıyorlar!

Çünkü iktidara göre işçilerin haklarını geliştirecek her bir harcama, SGK'nın zarar etmesi anlamına geliyor. Buna karşılık patronlara aktarılan paralar, sermayenin büyümesini sağladığından kâr hanesine yazılıyor. Oysa karşımızda bir holding yok. SGK'nın kaynakları işçilerden yapılan kesintilerle oluşturulmaktadır, işçiye aittir. Kurumun gelirlerinin yüzde 85'ini işçilerin brüt ücretlerinden kesilen primler oluşturmaktadır. Sigorta hakkı işçilerin mücadeleyle kazandığı bir haktır. SGK milyonlarca işçi ve emekçinin hastalık, işsizlik, sakatlık, ölüm ve analık halinde korunmasını sağlamakla, emekli aylıklarını ve sağlık harcamalarını ödemekle yükümlüdür. Patronlar sınıfının sermayesini büyütmeyle değil! Ama ne yazık ki işçilerin örgütsüzlüğü koşullarında olan tam da budur. Torba yasada ücretsiz izne çıkarılan işçiler için ücretsiz izin paralarına günlük 3 lira zam teklifi de bulunuyor. Tüm fonlar sermayeye aktarılırken ücretsiz izne çıkarılan işçilere günlük verilen 47 lira nakdi ücret desteğinin sadece 50 liraya çıkarılması siyasi iktidarın işçi düşmanlığının bir başka göstergesidir.

SGK fonları işçi sınıfındır. Fonlarımızın patronlara peşkeş çekilmesi düpedüz hırsızlıktır, soygundur. Bu soyguna dur diyebilmek için işçi sınıfının saflarında birlik ve dayanışmanın sağlanması zorunludur. ■

Kod 29 ve SGK'nın Algı Oyunları

Pandemiyle birlikte işçi sınıfına yönelik saldırılarını arttıran patronlar sendikalaşan, hak gaspları ve haksızlıklar karşısında susmayan işçileri önce ücretsiz izne çıkardılar, ardından Kod 29 bildiriyle işten atıldılar ya da atmakla tehdit ettiler. Bugün sürmekte olan pek çok direnişe; Döhler'den Bel Karper'e, Ekmekçioğulları'ndan Systemair HSK'ya, Baldur Süspansiyon'dan Yasin Kaplan Halı'ya, Migros Depo'dan PTT'ye baktığımızda ortak noktanın Kod 29 saldırısı olduğunu görürüz.

İşçi Dayanışması'nın Mart sayısında Kod 29'un ne anlama geldiğini yazmıştık: "Kod 29'un 4857 sayılı İş Kanunundaki karşılığı 25'inci maddenin 2'inci fıkrasıdır. Bu maddenin 2'nci fıkrası "ahlâk ve iyi niyet kurallarına uymayan haller" olup işverene ihbar ve kıdem tazminatı ödemeksizin derhal fesih hakkı vermektedir. Bu fıkradaki derhal fesih gerekçelerinden bazıları şunlardır: İşçinin hırsızlık yapması, işyerindeki başka bir işçiye cinsel tacizde bulunması, ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki işgünü ya da bir ayda üç işgünü işverenden izinsiz ya da haklı bir neden olmaksızın işe gelmemesi... 25/2'den atılan bir işçi işsizlik ödeneğinden de yararlanamamaktadır."

Sendikalaştıkları için Kod 29'la işten atılan işçiler sessiz kalmadılar, direnişe geçtiler. Mücadeleci sendikalar ve UİD-DER gibi işçi örgütleri bu saldırıyı teşhir ederek emekçilerin gündemine taşıdılar. Kod 29'un emekçilerin gözünde teşhir olması siyasi iktidarı sorunu çözüyormuş gibi yapmaya mecbur bıraktı. Kod 29'un çalışma hayatında belirsizliklere yol açtığını söyleyen SGK, "ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan" hallerin tamamı için ayrı ayrı kodların belirlendiği (42'den 50'ye kadar) bir düzenleme yaptı. Tam bir alicengiz oyunu! Neden mi?

Çünkü SGK, Kod 29 sorununu 25/2'de yer alan maddelerin hepsinin tek bir kodla belirtilmiş olmasına indirgeyerek bir algı oluşturuyor. Her maddeye bir kod verildiğinde sorunun çözüleceğini iddia eden SGK, açıklamasında şunları söylüyor: "Böylelikle mazeretsiz devamsızlık hâli ile hırsızlık gibi birbirinden farklı fesih sebeplerinin farklı bildirim kodları ile yapılması sağlanarak, olası sorunların önüne geçilecektir." Peki, bu değişiklik sendikalaşan işçilerin haksız ve hukuksuz bir şekilde işten

atılmasının önüne mi geçecek? Hayır, sadece patronlar işten atarken maddelerden madde beğenip öyle atacaklar. Nasılsa patronun SGK'ya bu yönde bildirim yapması yeterli görülürken iddiasını ispatlaması istenmiyor. Elbette işçiler mahkemeye başvurduklarında patronların işçiyi işten atma sebebini ispat yükümlüğü var ama patronların derdi bu değil ki zaten. Onların derdi, dava açılabilir bile uzun süreceği için bu süreden yararlanarak sendikal örgütlenmeyi kırmak, işçilere gözdağı vermek. Bunu ha Kod 29'la yapmışlar ha Kod 42 ile...

SGK'nın algı oyunu bununla da bitmiyor. Fesih kısıtından önceki dönemde aylık ortalama 17 bin işçinin Kod 29'la işten atıldığını, buna karşılık fesih kısıtından sonraki dönemde bu sayının aylık ortalama 15 bin kişi olduğunu söylüyor. Güya işten atılmaları yasak olmasına rağmen, azalma 2 bin kişidir. SGK, bu söylemle işçilerin Kod 29 hukuksuzluğuna isyan etmesini haksız göstermeye çalışıyor. Asıl üzerinde durulması gereken sorunlara ise hiç değinmiyor. Birincisi Kod 29 bildiriyle işten atılan işçiler işten atılmaları yasak olduğu dönemde atılmıştır. **Siyasi iktidar tazminatsız işten atmaları yasaklamayarak patronların saldırısının önünü açmıştır.** İkincisi pandemi sürecinde neredeyse her sendikalaşma girişimi Kod 29'la baltalanmaya çalışılmış, patronların hukuksuzluğu ayan beyan ortada olduğu halde hiçbir yetkili kurum bunun önüne geçmek için kılını kıpırdatmamıştır. Aksine hakkını arayan işçiler gözaltılarla, polis saldırısıyla cezalandırılmak istenmiştir. Üçüncüsü İş Kanununun 25/2. maddesi; tek taraflı olarak düzenlenmiş, muğlak ifadelerin yer aldığı, işveren beyanını esas alan, işçiye kendisini savunma hakkı dahi tanımadığı gibi tazminatından ve işsizlik ödeneğinden mahrum bırakan sorunlu ve değişmesi gereken bir maddedir. Bu maddenin her bir bendine ayrı bir kod verilmiş olması sorunu ortadan kaldırmamaktadır.

Siyasi iktidar SGK dâhil bütün kurumları algı oyunlarının aracı haline getirmiş durumda. Hepsisi de aynı zihniyetle hareket ediyorlar. İşçi sınıfına yönelik saldırılara göz yumuyor, sorunları çözüyormuş gibi açıklamalar yapıp işçilerin kafasını karıştırıyorlar. Bu oyunlara gelmemeli, hakkını arayan işçi kardeşlerimize sahip çıkmalı ve işçi düşmanı yasaların değiştirilmesi için mücadele etmeliyiz. ■

**Bu işyerinde
Grev var.**

İnsan Gözüyle Bakar, Bilinciyle Görür

Bakma ile görmenin farklı şeyler olduğu sıkça söylenir. Bakmak için göz yeterlidir. Çevremize, önümüze, ardımıza, insanlara, olup bitenlere sürekli bakarız. Kimi zaman merakla, kimi zaman öylesine... İnsan bakar, gördüğü şeyi tanımlar, yorumlar ve tepki verir. Ancak öyle durumlar vardır ki yalnızca bakmak yeterli olmaz. Görmek için elbette bakmak gereklidir ama o yetmez. Görmek, bize gösterilen şeyin arkasındakini, iç yüzünü ve onunla ilişkili olanı fark etmektir. Bu yüzden gözlerimizin dışında başka şeyler de gereklidir derinlemesine görebilmemiz için. İnsan gözüyle bakar ama sanıldığı aksine, bilinciyle görür.

Bilinç, insanın kendisinin ve içinde bulunduğu dünyanın farkında olmasıdır. Ama insan aynı zamanda bir toplumda yaşar. Dolayısıyla yaşadığımız toplumun ve hangi sınıfa ait olduğumuzun bilincinde olmak çok önemlidir. Mesela sınıf bilinci nedir? Yaşadığımız toprakları değil, şu koskoca dünyayı düşünelim. Hangi ulusa, inanca ve kültüre mensup olurlarsa olsunlar, hangi ülkede yaşarlarsa yaşasınlar, insanlar kapitalist düzende temelde ikiye ayrılırlar; işçi sınıfı ve patronlar sınıfı! Toplumun çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfı bir yanda, bizi sömüren bir avuç sermaye sınıfı ise öbür yanda yer alır. Bu iki sınıf arasındaki mücadele kesintisiz devam eder. Bu öyle bir mücadeledir ki bugün biri kazanıyorsa, diğeri muhakkak kaybediyordur. İşte en basit ifadeyle bir işçinin bu gerçekliği kavraması ve buna uygun hareket etmesidir sınıf bilinci! İstersek buna sınıf basireti de diyebiliriz! Eğer bir işçi sınıf bilinçli değilse, sınıf basireti tutulmuşsa yani kendi sınıfının penceresinden dünyaya bakmıyorsa; gördüğü dünya aslında patronlar sınıfının gösterdiği dünyadır. Onu olduğu gibi kabul eder ve normal sayar.

Hatırlarsak Şubat ayında İstanbul'da Kadıköy, Ataşehir, Maltepe ve Kartal belediyelerinde çalışan işçiler, kendilerine üç kuruşluk zammı reva gören CHP'li belediye yönetimlerine karşı greve çıkmışlardı. Belediye yönetimleri hemen işçileri karalamaya başlamıştı. Özellikle de sosyal medya üzerinden örgütlenen operasyonlarla işçilerin hak arayışı karalanmış ve kötü gösterilmişti. Buraya kadar aslında her şey sınıfsal meşrebine uygun, ancak bu koroya maalesef kimi örgütsüz emekçiler de dâhil oldu.

Çöp dağlarından dem vuruldu, "AKP'li belediyelerde grev yapsınlar da görelim" denildi. İşçilerin haklı mücadelesini AKP'nin yönlendirdiği bile söylendi.

Grev için bir silahtır denilir, doğrudur da. İşçiler üretimi durdurup greve giderse sermayeyi can evinden vurmuş olur. Ancak greve çıkan işçi sanki bu silahı kendi kardeşine, sınıf kardeşine doğrultuyormuş gibi gösteriliyor ve ne yazık ki bu da tutuyor. Sermaye sınıfı bizi bizle vuruyor. Peki, nasıl yapabiliyor bunu? Sınıf bilincinin ve hak arama bilincinin gelişmemiş olmasından yararlanıyor. Tuzu kuruları bir kenara bırakalım, emekçilerin bir hak mücadelesi karşısında "grev kırıcı" söyleme savrulmasının esas nedeni budur. Sınıf bilincinin ve örgütlülüğün gelişmemiş olması, bu tuzaklara düşülmesine zemin oluşturuyor.

Sınıf bilincine sahip bir emekçi, belediye işçilerinin grevine baktığında en doğal ve meşru hakkını kullanan sınıf kardeşini görür. Onun baktığı pencereden görünen "çöp dağları", belediye işçilerinin ne kadar önemli bir iş yaptığının ve ne kadar ağır bir yük taşıdığının resmidir. Sınıf bilinçli bir işçi, bu greve baktığında bugüne kadar 18 grevi yasaklayan siyasi iktidarın da iktidarı eleştiriyor görünen CHP'nin de söz konusu işçi mücadelesi olunca ne kadar ikiyüzlü olduğunu görür. Hak arama bilincine sahip bir işçi bakar, görür ve belediye işçisiyle nasıl dayanışacağını düşünür. Çünkü bilir ancak birlikte kazanılabileceğini...

Grev bir haktır. Üstelik öyle birilerinin lütfedip de işçilere bahsettiği bir şey değildir. Uğruna ağır bedeller ödenerek kazanılmış pek çok haktan biridir. Sadece işçinin değil, kadının, çocuğun, azınlıkların, insanlığın sahip olduğu haklar var. Hak ve özgürlüklere sahip çıkmak, koruyup geliştirmek için en basitinden en karmaşığına kadar toplumsal yaşamda tüm sorunların bir bütün olduğunun bilincine varmak gerekir. Grevlerin yasaklanması ile cinsiyet eşitsizliğinin, yağın mutfaklarımıza az girmesiyle demokratik hakların tırpanlanmasının arasında kopmaz bir bağ vardır. Çözülmesi mümkün görünmeyen toplumsal sorunların çözümü en basit görünen hak arama mücadelelerinin verilmesinden geçer. Tarih bunun tanığıdır. Tüm bu sorunlar arasındaki bağı görmek ve yaşamın içindeki sorunları çözmek ancak hak arama bilincinin gelişmesiyle mümkündür. ■